

Valtiovarainministeriölle

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi keskusvastapuolten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä (keskusvastapuolten elvytys- ja kriisinratkaisuasetus)

1. Yleisiä näkökohtia

Rahoitusvakausvirasto (RVV) kiittää mahdollisuudesta kommentoida U-kirjelmäluonnoksen kohteena olevaa komission asetusesitystä. RVV pitää asetusehdotuksen tavoitteita kannatettavina rahoitusmarkkinoiden vakauden ja yhteismarkkinoiden kehittymisen kannalta. Toisaalta RVV näkee, että asetuksen vaikutuksia rahoitusmarkkinoiden vakauteen vähentää jo nykyisellään voimakkaasti säännelty keskusvastapuolten toiminta sekä direktiivi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta, joka oleellisesti vähentää merkittävän määräytösapuolten todennäköisyyttä ajautua maksukyvyttömiksi. Tämä kehitys on myös huomioitu asetusehdotukseen liittyvässä vaikutusarviossa, mutta ei merkittäväällä tavalla välity itse asetuksessa eikä valtioneuvoston kantaluonnoksessa.

RVV yhtyy kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston kantaan, jonka mukaan ehdotuksissa on kiinnitettävä huomiota siihen, että ne turvaavat riittävällä tavalla määräytösapuolten ja niiden kotivaltioiden viranomaisten aseman ja keskusvastapuolten valvonta- ja kriisinratkaisukollegioiden toimivuuden.

2. Viranomaisten roolit keskusvastapuolten kriisinratkaisussa

Komission asetusehdotus on pitkälle rakennettu voimassa olevan pankkien kriisinratkaisusääntelyn periaatteille ja useimmat esitetyt kriisinratkaisukeinot ovat samoja kuin pankkisektorilla. RVV:n näkemyksen mukaan komission ehdotus ei kuitenkaan riittävällä tavalla huomio euroalueella tapahtunutta viimeaikaista viranomaiskehitystä ja esimerkiksi yhteisen kriisinratkaisumeکانismin perustamista.

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston (SRB) roolin korostaminen asetuksen jatkovalmistelussa olisi tärkeää. SRB:n osaamisen ja sen tekemän pankkisektorin kriisinratkaisutyön hyödyntämismahdollisuudet esimerkiksi keskusvastapuolten kriisinratkaisun suunnittelun tai itse kriisinratkaisutilanteen hoidon osalta pitäisi ottaa huomioon, jotta saavutetaan tehokkaita viranomaisratkaisuja. Merkittävien euroalueen luottolaitosten osalta SRB on toimivaltainen kriisinratkaisuviranomainen kansallisten viranomaisten sijasta, ja eräissä tapauksissa, joissa keskusvastapuoli on luottolaitos, olisi SRB keskusvastapuolen resoluutikollegioiden jäsen jo nyt esitetyn sääntelyn johdosta. SRB:n roolin hyödyntäminen osaltaan vaikuttaa resursointiin näiden maiden paikallisissa kriisinratkaisuviranomaisissa keskusvastapuoliasioihin liittyen.

Lisäksi RVV kiinnittää huomiota siihen, että Euroopan pankkiviranomainen (EBA) on pitkällä kakkostason sääntelyn voimaansaattamisessa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkaisuun liittyen. EBA:n tekemää tähänastista sääntelytyötä sekä sille karttunutta kriisintarkaisuasioiden osaamista olisi myös soveltuvin osin tehokasta hyödyntää keskusvastapuolten kriisintarkaisussa.

Komission ehdotuksen mukaan Euroopan Arvopaperimarkkinaviranomaisella ESMA:lla olisi keskinen rooli keskusvastapuolten kriisintarkaisukollegioiden toiminnassa, esimerkiksi sovittelussa. RVV:n näkemyksen mukaan olisi tärkeää varmistaa tehokkaat viranomaisratkaisut, joten välttämättä paras ratkaisu ei ole se, että EBA:aan kertynyttä kriisintarkaisuosaamista lähdetään rakentamaan uudelleen ESMA:n yhteyteen.

Vaikka Suomessa ei tällä hetkellä toimi asetuksessa tarkoitettua keskusvastapuolta, olisi Suomeen asetusehdotuksen perusteella tarpeen nimetä kansallinen keskusvastapuolten kriisintarkaisuasioista vastaava viranomainen. Asetus osoittaa myös viranomaistehtäviä, jotka kohdistuvat keskusvastapuolten määräytösapuolten kotivaltioiden viranomaisiin, sillä ne osana keskusvastapuolten kriisintarkaisukollegioiden työskentelyä osallistuvat keskusvastapuolten kriisintarkaisusuunnitelmien laatimiseen. Kriisitilanteessa määräytösapuolten kriisintarkaisuviranomaiset osallistuvat keskusvastapuolen kriisintarkaisutoimenpiteiden toteuttamiseen kansallisella tasolla. Tämänhetkisen markkinarakenteen perusteella Suomessa nimettävän keskusvastapuolten kriisintarkaisuviranomaisen tehtävät eivät RVV:n käsityksen mukaan näyttäisi vaativan merkittävää uutta resursointia ja varautumista, mikäli asetukset toteutuu suunnilleen ehdotetussa muodossa.

Tuija Taos
ylijohtaja

Aleksi Vääntinen
kriisintarkaisuasiantuntija